

„UTRACONE-ODZYSKANE. CIĄG DALSZY...” - wystawa

Zabytki z niniejszej kolekcji ilustrują życie i kulturę ludów zamieszkałych na terenach Afryki i Ameryki Południowej. Obiekty etnograficzne pozyskano od członków Ligi Morskiej i Kolonialnej oraz polskich podróżników i badaczy Afryki i Ameryki Południowej, głównie w okresie międzywojennym. Ten wyjątkowo cenny zbiór obejmował przedmioty sztuki (rzeźby i maski), elementy uzbrojenia, wyroby ze skóry, przedmioty codziennego użytku, stroje, broń, pojemniki i plecionki z rafii, naczynia ceramiczne i tykwowe, oraz instrumenty muzyczne.

Wybuch II wojny światowej oraz włączenie miasta Łodzi w granice Trzeciej Rzeszy doprowadził do rozproszenia i częściowego zniszczenia tej niezwyklej kolekcji, liczącej ponad 1300 zabytków. **W dniu 18 września 1940 roku całość zbiorów etnograficznych zapakowanych w 12 skrzyń władze niemieckie wywoziły z Łodzi do Lipska. Następnie w 1942 roku pozaeuropejskie zbiory zostały podzielone i sprzedane do czterech zainteresowanych nimi niemieckich muzeów i instytucji, w tym także do Uniwersytetu w Getyndze im. Georga Augusta.** Po zakończeniu wojny zbiory etnograficzne uznano za stratę wojenną. Przez długi okres strona polska, która usilnie poszukiwała utraconego dziedzictwa, nie posiadała żadnej informacji dotyczącej miejsca przechowywania zrabowanych zabytków. Dopiero w 2012 roku gdy na stronie internetowej www.lostart.de opublikowano łódzkie ethnographica z Getyngi, zintensyfikowano działania w celu restytucji kolekcji. Wówczas **strona polska przygotowała szczegółową dokumentację w celu przeprowadzenia procedury zwrotu zrabowanych podczas okupacji niemieckiej obiektów. Jesienią 2015 roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wystosowało oficjalny wniosek do władz Uniwersytetu w Getyndze im. Georga Augusta o zwrot polskich dóbr narodowych. Niemiecka uczelnia pozytywnie rozpatrzyła polski wniosek, co w efekcie oznaczało powrót niezwyklej kolekcji w mury Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi.** Rok później miało miejsce uroczyste przekazanie zrabowanych zbiorów do Łodzi.

Prezentowaną w salach dawnego zamku królewskiego w Piotrkowie Trybunalskim ekspozycję będzie można oglądać od 18 lutego 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku.

Patronat honorowy nad wystawą objęło: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałek Województwa Łódzkiego Grzegorz Schreiber oraz Prezydent Miasta Piotrkowa Trybunalskiego Krzysztof Chojniak.